

د دانيل دامبی لیکنه

د انټرنیټ دفارسی منابعو څخه
ژباړونکی : عزیز احمد خوارمل

دشوروی تیروتنې مه تکراره وي فانینشیا ل تایمز او دبرژنسکی لړدید د منځنی ختیځ په هکله !

دامریکا دملي امنیت یو پخوانی کارپوه اودبارک اوباما یو وتلی اونامتوپلوی ، دجمهوری ریاست دټاکنی ودی نوماندی دیموکرات ته په زغرده سره وایی : اوباما ، دشوروی دماتی دتجربې دتکرارولو دخطر سره ځان یې په افغانستان کې مخامخ کړی دی .

بناغلی اوباما وافغانستان ته ترلسوزرو (۱۰۰۰۰) دپردامریکایې ځواکونودلیږدولو غوښتونکی سویدی، دا په داهسی حال کې دی چې پخوانی شوروی اتحاد هم په همدی ډول دخپل زرهاوتنه سربازانو په لیږدولوسره وهغه هیوادته په هغه هیواد کې ستره نظامی ماته یې ورپه برخه سو .

روبینیو برژینسکی په یوی مصاحبی کښې وفانینشیا ل تایمزه په زغرده اوبربنده توگه یې وویل اوگواښ یې وکړ: «ددی نکته ی په پوهیدلوسره دامریکا دسیاست دپاره په مجموعی اوتولیز ه توگه سره اوپه خاص ډول سره داوباما دسیاست دپاره ډېر مهم دی ، چې یوازی دځواکونواودسربازانو په ډېرو لیږدولوسره ، د داتولو اوسنی مسائیلو اومشکلاتو دحل لاره نه ده ، مورځانونه دهم هاغسی تیروتنې په وړاندی مخامخ کوو چې هغه یې پخوانی شوروی اتحاد ترسره کړ .»

بناغلی برژینسکی معمولاً له دی سببه چې پروسی باندی هم ډېری گوتنیونی کوی ، اودده غوښتنه په دی هکله دا دی چې دامریکا سیاست دی په منځنی ختیځ کې داهسی نه ، چې د« اسرائیلو دگټو تابع وی .» نوځکه دی دیوجنگجالی سړی په څیر یې وینی اودی هم اوس مهال خپل ځان داوباما یوملاتر ورپیژنی ، مگر داوباما دجمهوری ریاست په تبلیغاتی کمپاین کې برخه نه اخلی اوحاضر نه دی چې ځان دپیغامونو اورسنیو ترتبلیغاتولاندی راوی .

اتیا (۸۰) کلن برژینسکی ، د هاوارد اود کلمبیا دپوهنتونواستاد او دجانسون اود کارتر ددولتونوپخوانی لورپوری چارواکی وویل : د(۱۹۶۰) میلادی کال راپه دی خوا دی ډېر دجمهوری ریاست دټولو نوماندوخصوصاً داوباما وا دجان اف کندي تر تاثیر لاندی راغلی دی چې دوي هر دواړه جوړه دوخت اوزمان داهنگ درغ سره یوځا ی روان دی اوهمدارنگه دی وایی دبناغلی اوباما دپاره ډېر مشکل دی چې یو شفاهه اوسپیڅلی باندنی سیاست تعین اومخته بوزی .

دغه امریکایی نظریه ورکونکی دایران، اسرائیلو او د امریکایی ترمنځ داوسنی کرکیچ په هکله وویل: «اوسنی وخت اوزمان ډېر خطرناکه وخت دی». که زموږ کار په یو وخت کې د عراق، افغانستان، پاکستان او ایران سره په جگړه کې تیر سی، نوایا بل څوک کولای سی چې د امریکا درول په هکله په نړی کې چې په راتلونکی کې به، وړانه ونکی اندیینه رامنځته سی او دغه یو بنسټیز گواښ ډېر دی شاته د امریکایی د جمهورۍ ریاست دراتلونکی ټول ټاکنی ډپار دی. او یوه څلور اړخیزه جگړه به، کلونه کلونه مور را بنکیل کوی.... او دغه کرنی به د امریکاد بنکیلاک پای ته رسیدل به وی.

څوکاله وروسته په افغانستان کې د امریکا او دهغه د ملگرو هیوادونو دستریشیایی رانږدی کیدونکی دی

سیميون باگداساروف د منځنی اسیا د سیمي د چارو کارپوه او روسیي په ولسی جرگه کې دخپل سیمي دخلکواستازی په یوی مصاحبی کښی د افغانستان داوضاع په هکله دریا نووستی دورځپانی د ژورنالیست وپوښتنوته داهسی وایی:

س - دا اوس مهال د افغانستان امنیتي اوضاع څرنگه دی؟

خ - همدا اوس په افغانستان کې دنړیوالو کډونظامی ځواکونوپه وړاندی یوځودلی د بنمنان ددوي پر ضد جنگیری، لمړی د طالبانو وسلوال گروپونه د ملا عمر څخه قومانده اخلی او د افغانستان په سویلی اوسویل ختیځو سیمو او په قندهار کښی جنگیری او یوشمیر پښتانه قبایل بیله داچي دملا عمر څخه دستور واخلي دهمدی گروپونوسره یوځای کیری. او همدارنگه د افغانستان اسلامي گوند د گلبدین حکمتیار تر مشرتابه لاندی د جگړی ډگرته ورننوتی دی.

او دا په ډېر جرائت سره ویلی سوم چې د «لویدیزد دموکراسی د بنمنانو» د جبهی ډپراختیا امکانات دهغی جملی نه د امریکایی دننی پلویانو په گډون سره په راتلونکی کې دامکانه څخه لیری نه دی.

س - ستاسو منظور دشمالی تلوالی څخه دی؟

خ - دقیقاً همداسی دی چې پوهیږی، په اصطلاح شمالی تلواله چې د امریکا او دهغه د ملگرو سره په جگړه کې یی په فعاله توگه سره د طالبانو پر ضد مرسته وکړل اوس مهال هم مرسته کوی. او دغه ډله د تاجیکانو او ازبکانو څخه جوړه سویده او د تجزیه غوښتنی سوچ په سر کې لری اوزیار باسی تر څو خپل دولت د افغانستان دخاوری په یوه برخه کې جوړ او رامنځته کړی او دیوشمیر کارپوهانو د څیړنی پر بنسټ، واشنگتن ددغه ځواکونوسره دیولر مسائیلوپه اړه لکه دمخدرتوکوود قاچاق په هکله ددوي سر گډ توافق اولرید لری. که څه هم دغه خبری په اصل کې تعجب اوره او غیر رښتینی معلومیږی مگر دا به پوره او پرځای وی چې یو وار ونقشی ته وگورو تر څو ددی خبروپه رښتینوالی باندی پوه سو. دا بنکاره خبره ده چې د افغانستان نه دمخدرتوکووانتقاله ول دخولاریو څخه تر سره کیری. دشمال لاره د تاجکستان پر لور، سویلی لاره د پاکستان پر لور او لویدیزه لاره د ایران پر لور. او تر ټولو غښتلی لاره

دغه د شمال لاره ده چې په دقیقه توګه دغه لاره د تاجیکستان او افغانستان سیمیزه پوله (سرحد) د دغه شمالی ټلوالی لخوا څارل او کنترول کیږی ، همدارنګه که یې په یاد ولرو چې د امریکایانو په راتګ سره افغانستان ته دمخدره توکوګراو کبنت دملګرو ملتونو او د نړیوالو سازمانونو درسمی گزارش پر بنسټ لس ځلی ډېرسوی دی ، اوددی مسئلی سره ښکاره او برېښه اړیکې دی .

س- نو ولی به شمالی ټلواله د امریکا سره د ښمن سی ؟

خ - د عینی څیړونکو د څیړونو پر بنسټ د امریکا کوچنی ترینه زیار اودمخدره توکو په وړاندی مبارزه به ، د شمالی ټلوالی د مخالفت اود اور کولو سره به مخامخ سی . اوهمدارنګه امریکا د نړیوال فشار له کبله هر وروبه دمخدره توکو په وړاندی باید و جنګیږی اوله دی کبله یوه نوی جبهه به د امریکایانو پر ضد جوړ او رامنځته به سی ، هغه قوماندانان اوسیمه ایزی چارواکی چې مخدره توکی تر خپل کنترول لاندی لری په دی ډول سره به هغه ګټی چې په دی اړه یې لاس ته یې راوړی دی په اسانی او په ډېره سادګی به یې دلاسه ورنکړی اولاس به تری وانځلی .

اوهمدارنګه نوی څارنی د اهل تشیع د جوړښته څخه را منځته کیږی چې ددوی ددغه ډول کرنوځای د هزارجاتو اودهرات سیمه ده ، چې دغه جوړښتونه د ایران د اسلامی انقلاب د سپاهی پاسداران تر کنترول لاندی کار کوی اود امریکا او ایران او یا د ایران او اسرائیل دناسم اړیکوله کبله ، د تاوتریخوالی د رامنځته کیدو په صورت کې کولای سی د ایران په وسیله د افغانستان په خاوره کې د امریکا پر ضد کار ورنه واخیستل سی . که دغه مسنله رامنځته سی په افغانستان کې یو دایمی او غیر کنترولی جګړه به د امریکایانو اود هغه دملګرو پر ضد به راپیل سی .

ددغسو پیښو په وړاندی په مبارزه کې اوسنی میشته پنځوس زره (۵۰۰۰۰) کسيز لویډیزګډځواکونه به ونه سی کولای خپلی دندی او چاری په سمه توګه ترسره کړی ، اوهمدارنګه په سیمه کې د جګړیزو عملیاتو نوپراختیا بیله ددی ځواکونو د تلفاتو د مخنیوی څخه چې تر دا نن پوری ډېر تره تر (۵۰۰) پنځه سوو تنو څخه وژل سوی او (۲۲۰۰) دوه زره دوسوه تنه یې ټپیان سوی دی چې بله لاره هم نلری .

س- امریکا تر کومی اندازی پوری کولای سی چې « په افغانستان کې و دغه جګړی ته » دوام او پایښت ورکړی ؟

خ - زما په هاند د دريو (۳) او یا پنځه کلونو څخه وروسته د امریکایانو اوددوی دملګرو دستریا شیبی رارسیدونکی دی اوددوی به خپل دځواکونو د ایستلو دپاره د افغانستان څخه اړین پیل به رامنځته کړی . اودهغه نه به وروسته طالبان دیوی غښتلی جوړښت دپاره به زیار اوتلاش رامنځته کړی چې ټول افغانستان تر خپل واک لاندی راوولی اودنوروملی لکه کیو دله منځه وړلو دپاره به بل ځل افغانستان دخپل سنی فوندمنتالیستی او پښتون ملی ګرایي خصوصیاتو پر بنسټ به اداره او کنترول کړی .

یوی امریکایی خبری رسنی ولیکل :

امریکا باید د عراق اودافغانستان نیونه پای ته ورسوی !

د «کامن دریمز» خبری رسنی په یوی گزارش کې ولیکل : تردا اوسه پوری دامریکا جمهور رئیس «جورج بوش» په عراق کې دخپل هیواد دځواکونودتل پاته کیدو په اړه د عراق د دولت د ټینګ مقاومت سره مخامخ سوی .

اودبلی خوانه دامریکا دجمهوری ریاست دپاره ددموکراتانودنوماندی بارک اوباما طرح اووراندیزچې یی وویل ، امریکایی ځواکونه به د (۱۶) شپارلسومیاشتوپه موده کې به د عراق نه وباسم ، دنورمالکی د عراق دلمری وزیر دخوا ورته هر کلی وویل سو .

پردغه بنسټ بوش هم په دا وروستیو ورځوکېنې دخپلوځواکونودرا ایستلوپاره یی په افقی ډول اووخت باندی یی اشاره وکړ. اودبلی خوا نه عراقی ورځپانی «الصباح» هم تیره اونی دغه موضوع یی په برېنده توګه څرګنده کړ: بغداد او واشینگتن په دوه اړخیزه توګه سره ومنل اوموافقی ته سره ورسیدل چې د عراق څخه امریکایی ځواکونه به د دوه زره (۲۰۱۰) څخه بیا تردوه زره یولسم (۲۰۱۱) کلونوپوری ووځی .

اینتر پرس سرویس ددی موضوع په هکله لیکي : مګرمور هر ورو دامریکایی سربازانودتولوغوبنتونکی یو چې خپل کورونوته دی ولاړ سی اودامریکا ټول نظامی ادی دی وتړل سی اودعراق دتیلو نه دی سترګې پټی کړو . اوهمدارنګه باید وویل سی چې دامریکایی یرغل پرافغانستان باندی هم په هم هغه اندازی سره غیر قانونی دی چې پرعراق باندی دغه یرغل صورت وموندی اودملګرو ملتونودمنشور پربنسټ ټوله هیوادونه نړیوال مناقشی دی په سوله ایزو پرنسپونو سره حل اودمنځه یوسی اوهیڅ کوم هیواد نه سی کولای چې دخپل نظامی ځواکونوڅخه دی دبل هیواد پرضد دملګرو ملتونودامنیتی شورا څخه په اجازه اخیستلوسره دی دخپل دفاع ترنامه لاندی کار ځینی واخلي .

په دی اړه ویلی سو چې پرعراق اوافغانستان باندی یرغل نه دامریکا څخه دفاع دی اونه دملګرو ملتونودامنیت دشورا پربنسټ رامنځته سویدی ، نوواشنګتن باید چې خپل ځواکونه ددی دلیل پربنسټ د عراق اوافغانستان د غیر قانونی نیونی له کبله دی ددی هیوادونو څخه راوباسی . /

د پورتنی موضوعاتوپربنسټ دغه لاندنی سوژه می
وګرانولوستونکوته ولیکل چې زموږ باندنی دبنمان ، زموږ

دگران هیواد په هکله څه ډول فکرونو په سر کې ، موخې اوپلانونه په مخ کې لری

دخپل پلار اودنیکه وگران تاپو بی ته !

زما گران وطنه : دا چې زه درنه تللی یم ما وبخښه
اوڅوک که راته وایی چې دی بی وفا وو، وفايي نه درلود
بله لاره بيله تښتی ماته نه وویاته سوی
دوطن سره اورین مینه دبی هیلودردونوسره مل
دوطن اودهغه دسرلوری اولسونونه ساتنه
ددغه سترارمان له کبله
ددغه هوډاودریخ له امله
ددښمنانوپه لمسونه
دجنون اودگناهونوسیمې ته ورکش سوم
اوخوارزار دلته راغلم
، دهیوادسره دمینی داغونه
چې زما دزړه پرسر باندی انځور سویدی
هر ورځ دخپلوسترگوپه اوبنکو یې مینم
زما گران هیواده :
دم گری چې درنه تللی یم
هره شیبه غواړم
چې ستادوطني مینی په هنگامه کې دی
تل پاتی بی پایه پاته سم
اودخپل ځان په دی ویلوسره تاته ډاډ ورکوم

ترخوژوندی یم ستاسره مینه لرم

که زه درنه تللی یم

خوک دی نه راته وایی

چی ولاری اوتگ یی یوننگ، یوعیار دی

زما مینه، زما موخی

زما سوی آهونه اوسوی فریادونه

دچوپتیا اودخوار یودپردی نه

زما دمینی اومحبت راز یی

چی په ربننتین ډول سره

ستا سره یی لرم

لکه دسهار دسپیدودنور په شان یی

دباندي رايستلی، خلانده بنکاری

اوداچی زه دخپلی تاپوبی نه

لکه دسترگودیوی خاڅکی په شان

دژوندون دتورتمونوپه لوړوژور وکبني

ورک سوم

او

ویوی بی نبنانه توری تیاری قبرته راغلی یم

په دی خاطر نه یم راغلی چې

د غلیم سره په عقیده وی جگره کي

دکشولو اودراکشولوڅخه خان خلاص کرم

داهسی نه ده

زه دژارگانوډکو ځلاندوسترگوڅخه را تښتیدلی یم
زه دوحشیانو دوحشی طوفان څخه را تښتیدلی یم
زه په وسلو سمال ظالمانو د غیر انسانی کړنوڅخه را تښتیدلی یم
زه دتیری کوونکو دتیری اودلو تمارانودلو تماری څخه را تښتیدلی یم
دکوم ځایه څخه ؟

دخپل پلار اودنیکه دتاتوبی څخه
دوصل، دمینی اودمحبت له ځایه څخه
دهجرت وسړی لمنی ته می ځان ورغورځولی دی ،
چې وجدان می هم ملامت نسی
نا رضا او خوابدی را تښتیدلی یم
نوی زما زهیر زرگیه :

دهجرت په سوزیدونکی اورکې وسوزه
نورنودا داورسکروتي داورلمبي
زما څخه مه پوښته ، زما څخه یې مه غواړه
ما هم په خپله غوښت

چې زه دی پر خپلو غلیمانو اودهیواد پر دښمنانو باندی
داورلمبه دی سم ، تندر دی سم ، دوزخ دی سم
زلزله دی سم ، سیلاب دی سم ، طوفان دی سم
سرونه یې ور غوڅ کړم ، او دوی ایری ایری کړم
مگر حیف اودریغ ، سل زره افسوزه چې اوس
د مرغه په شان د قفس په کنج کې تړلی او بندی یم
زه اوزما دتشویشه ډکه روح په ملتیا سره یوځای

يوه شپه بي خبره له ځانه
په ډېر تر ځوالي اوسختي سره
دچوپتيا په لمنه كې دخپل گران هيواد څخه وتښتيدم
زه دخپلو كړنو نه اودخپل وكړني موخونه ستړي نه وم
مادخپلو پتمنو خلكو سترارمان تر سره كول
او زه دخپلو ويلو څخه هيڅكله
پيښمانه هم نه وم او پيښمانه هم نه يم
نوكله چې مې وليد
دبنسټپالو، چپاول گرو او ډير غلگرو ترواكداري لاندې
تاته دچوپړ وړ نه وم
بيا هم سل زره ځلي افسوز چې
دم گړي ستا له غيږي نه ليري
دپرديو په انگر كې ژوند تر سره كوم
مگر هيڅكله دى نه هيروم په رښتيا اوصداقت سره
تاته په خدمت كولو ويارم
سر او تن مې، هرڅه مې، هست او بودمې
مادى او معنوى شتمنى مې تر تا څار دى .
عزيز احمد خوارمل
بيلجيم دانټورپين ښار

10082008

www.ayenda.org